

Marieke Los

Docent Rekenen-wiskunde

Specialisatie Oudere kind semester 5
Inclusiever onderwijs

Overzicht semesters

	Semester 1	Semester 2
Jaar 1	Kennismaken	Inleiden in betekenissen
Jaar 2	Leren	Leeftijdspecialisatie jonge/ oudere kind
→ Jaar 3	Inclusiever onderwijs bij het jonge/ oudere kind	Minor
Jaar 4	Verdiepen van het persoonlijke profiel	Afstuderen

Leeftijdsgrens:

jonge kind: 2 – 8 jaar
oudere kind: 8 -14 jaar

Deskundig in onderwijs geven aan:

jonge kind: groep 1 t/m 4
oudere kind: groep 5 t/m 8

Doelstelling leeftijdspecialisatie

Semester 4: Leeftijdspecialisatie jonge/ oudere kind

De student bekwaamt zich in het kunnen ontwikkelen van een beargumenteerd onderwijsaanbod voor het jonge of het oudere kind

Semester 5: Inclusiever onderwijs bij het jonge/ oudere kind

De student creëert ontwikkelingsmogelijkheden voor alle leerlingen binnen zijn leeftijdspecialisatie: rekening houden met onderwijsbehoeften van individuele leerlingen en onderwijskansen voor ieder kind

(Mentor) Jaar 3 voltijd, Kernpraktijken

Kernpraktijk 5 – Oudere kind –
inleiding

(Mentor) Jaar 3 voltijd, Kernpraktijken

Kernpraktijk 5 – Oudere kind –
opdracht

(Mentor) Jaar 3 voltijd, Kernpraktijken

Kernpraktijk 5 – Oudere kind – WPL
reflectiegesprek – Werken aan de
kernpraktijk

(Mentor) Jaar 3 voltijd, Onderwijsontwerpen

Kernpraktijk 5 – Passend onderwijs
ontwerpen

WPL Reflectiegesprek

pagina 1

Onderdeel van de beoordeling is het reflectiegesprek over het werken aan de kernpraktijk. Door middel van het formulier *WPL reflectiegesprek – Werken aan de kernpraktijk* maakt de student duidelijk op welke manieren er is gewerkt aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welk leerervaringen zijn opgedaan.

WPL reflectiegesprek – Werken aan de kernpraktijk

Doel en werkwijze:

Door middel van het *WPL reflectiegesprek – Werken aan de kernpraktijk* maakt de student duidelijk op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk binnen WPL, welke activiteiten zijn uitgevoerd en welke leerervaringen zijn opgedaan.

- Het reflectiegesprek over de kernpraktijk maakt onderdeel uit van het WPL reflectiegesprek; formatief aan het einde van periode 1 en summatief aan het einde van periode 2.
- De student neemt het initiatief voor dit gesprek en heeft daartoe *illustraties* verzameld die laten zien op welke manieren gewerkt is aan de doelen van de kernpraktijk, welke leerervaringen zijn opgedaan en welke ontwikkelpunten er zijn en waar de student het meest trots op is. (Illustraties zijn bijvoorbeeld onderwijsontwerpen, ingevulde reflectieformulieren, ingevulde observatieformulieren, een filmopname van een les, en dergelijke).
- De student noteert kort en kernachtig de belangrijkste punten uit het gesprek op het formulier (sterke punten en ontwikkelpunten).
- Het ondertekende formulier levert de student in bij het portfolio van KP en PPO.

Doelen kernpraktijk 5 Inclusiever onderwijs – oudere kind:

Aan het einde van het semester:

- kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool passend en meer inclusief onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren, waarbij je rekening houdt met verschillen tussen leerlingen;
- kun je relevante informatie verzamelen over leerlingen en deze vertalen in onderwijsbehoeften;
- heb je doelbewust geoefend met de vaardigheid differentiëren m.b.t het lesgeven vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool;
- kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen;
- kun je m.b.t. het uitgevoerde onderwijs aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling.
- heb je gereflecteerd over verschillende spanningsvelden die een rol kunnen spelen bij het werken aan passend en meer inclusief onderwijs. Een paar voorbeelden:

SPANNINGSVELDEN

Gericht zijn op de kerndoelen en referentieniveaus voor het onderwijs.	Individuele mogelijkheden en behoeften van leerlingen centraal stellen.
De beschikbare middelen, tijd en aandacht eerlijk onder alle kinderen verdelen.	Rekening houden met de speciale behoeften van individuele leerlingen.
Persoonlijke betrokkenheid in de omgang met leerlingen.	Professionele distantie in de omgang met leerlingen.
Consequent hanteren van regels voor alle leerlingen.	Regels afstemmen op individuele leerlingen en situaties.

WPL reflectiegesprek

pagina 2

Activiteiten kernpraktijk 5 Inclusiever onderwijs – oudere kind:		
Door middel van diverse activiteiten werk je in periode 1 en periode 2 aan de doelen van de kernpraktijk.		
Activiteiten Periode 1		
1. Onderzoek	+ +/- -	Opmerkingen reflectiegesprek - formatief
Je doet onderzoek bij twee leerlingen uit je groep naar hun begripsituatie m.b.t. sociaal-emotionele aspecten en vertaalt de gevonden informatie naar onderwijsbehoeften.		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt (minimaal) drie onderwijsactiviteiten waarbij je op verschillende manieren afstemt op verschillen tussen leerlingen. Je maakt daarbij gebruik van het passend onderwijsontwerp waarbij je de organisatie van de les duidelijk maakt door met verschillende subgroepen te werken en je laat zien op welke manieren je de instructie verdiept.		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van het reflectie gespreksmodel.		
3. Doelbewust oefenen		
Je oefent doelbewust aspecten van de leerkrachtvaardigheid differentiëren. Je simt minimaal een keer deze doelbewuste oefening.		
Feedback en reflectie: Je ontvangt feedback van je mentor, opleider of medestudent en reflecteert over je ontwikkeling.		
Activiteiten Periode 2		
1. Onderzoek	+ +/- -	Opmerkingen reflectiegesprek - summatief
Je doet onderzoek naar bekende spanningsvelden bij passend en meer inclusief onderwijs door middel van interviews met mentor/opleider/leerlingen/interne begeleider/gespecialiseerde leerkrachten in de school.		Je noteert hier kort de belangrijkste zaken uit het gesprek
2. Onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren		
Je ontwerpt (minimaal) drie onderwijsactiviteiten waarbij je op verschillende manieren afstemt op onderwijsbehoeften van leerlingen. Je maakt daarbij gebruik van het passend onderwijsontwerp waarbij je de organisatie van de les duidelijk maakt door met verschillende subgroepen te werken en je laat zien op welke manieren je de instructie verdiept.		
Je voert de drie ontworpen onderwijsactiviteiten uit in de stage en laat deze van feedback voorzien door de mentor of opleider.		
Je kijkt het werk na van de leerlingen bij de gegeven onderwijsactiviteiten en stelt vast in hoeverre het doel van je les is bereikt.		
Je reflecteert op de uitvoering van de lessen met je begeleiders en medestudenten. Je maakt gebruik van verschillende reflectiemodellen (gespreksmodel, TYP, snelle reflectie).		
3. Doelbewust oefenen		
Je oefent doelbewust aspecten van de leerkrachtvaardigheid differentiëren. Je simt minimaal een keer deze doelbewuste oefening.		
Feedback en reflectie: Je ontvangt feedback van je mentor, opleider of medestudent en reflecteert over je ontwikkeling.		
Paraaf student:		Paraaf mentor/schoolopleider/instituutopleider:

Periode 1 Formatief

Periode 2 Summatief

Doelen kernpraktijk 5

Inclusiever onderwijs – oudere kind

Doelen kernpraktijk 5 Inclusiever onderwijs – oudere kind:

Aan het einde van het semester:

- kun je voor verschillende vak- en vormingsgebieden van de basisschool passend en meer inclusief onderwijs ontwerpen, uitvoeren en evalueren, waarbij je rekening houdt met verschillen tussen leerlingen;
- kun je relevante informatie verzamelen over leerlingen en deze vertalen in onderwijsbehoeften;
- heb je doelbewust geoefend met de vaardigheid differentiëren m.b.t het lesgeven vanuit eigen leerdoelen en passend bij de situatie in de basisschool;
- kun je de leeropbrengsten van je gegeven onderwijs verzamelen, analyseren en op basis daarvan je onderwijs bijstellen;
- kun je m.b.t. het uitgevoerde onderwijs aangeven wat er goed en minder goed ging en wat vervolgstappen zijn in je ontwikkeling.
- heb je gereflecteerd over verschillende spanningsvelden die een rol kunnen spelen bij het werken aan passend en meer inclusief onderwijs. Een paar voorbeelden:

SPANNINGSVELDEN	
Gericht zijn op de kerndoelen en referentieniveaus voor het onderwijs.	Individuele mogelijkheden en behoeften van leerlingen centraal stellen.
De beschikbare middelen, tijd en aandacht eerlijk onder alle kinderen verdelen.	Rekening houden met de speciale behoeften van individuele leerlingen.
Persoonlijke betrokkenheid in de omgang met leerlingen.	Professionele distantie in de omgang met leerlingen.
Consequent hanteren van regels voor alle leerlingen.	Regels afstemmen op individuele leerlingen en situaties.

Spanningsvelden oudere kind semester 5

Kernvakken: Inclusief onderwijs taal en rekenen

Verdieping vanuit reken- en taalonderwijs op het werken met groepsplannen. De student brengt **onderwijsbehoeften** specifiek voor taal en rekenen in kaart en leert op basis van **kennis van de leerlijnen** en **analyse van het leerlingenwerk** een **diagnostisch gesprek** te voeren om de handelingswijze van de leerling te achterhalen en zo aanknopingspunten te vinden voor een **passend aanbod** voor **geclusterde leerlingen**.

Periode 1

1. Leerlijn

- waar eindigde vorig schooljaar?
- waarmee start dit schooljaar?
- hoe verder in sept/okt/nov en dec/jan/febr?

Doel

Je krijgt goed zicht op de doorgaande leerlijn van jouw onderwerp.

2. Signaleren

- Breng de hele groep in kaart. Verzamel kwantitatieve gegevens van *alle* leerlingen.
Kies vervolgens een groep van 12 leerlingen (representatief voor de hele groep). Verzamel van deze leerlingen ook kwalitatieve gegevens.

Doel

Je leert de taal- en rekenvaardigheid van je leerlingen goed in kaart te brengen. Je ontdekt hoe ze denken, wat ze beheersen, wat ze lastig vinden. Je gebruikt observaties, leerlingwerk, toetsen, activiteiten etc.

3. Onderwijsbehoeften

- Beschrijf voor elke leerling vakinhoudelijke onderwijsbehoeften.

Doel

Je leert te verwoorden wat leerlingen nodig hebben om een stap verder te komen in hun taal- of rekenontwikkeling.

4. Clustering

- Maak per vakgebied een clustering van leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften.

Doel

Je leert leerlingen met vergelijkbare onderwijsbehoeften te herkennen.

Periode 2

5. Verdieping beginsituatie

Je verdiept je in beide subgroepen middels een peilingsactiviteit en/of diagnostisch gesprek

Doel

Je bent in staat een diagnostisch gesprek of peilingsactiviteit uit te voeren om zo een beginsituatie scherp te krijgen. Tevens illustratie 1.1 leereenheid 2.

6. Doel

Je stelt een vakinhoudelijk doel op voor beide groepen.

Doel (6 en 7)

Je stelt een vakinhoudelijk doel op dat realistisch is om in korte tijd te halen. Je koppelt je theoretische kennis aan het doel door een *als ... dan ... redenering* te maken.

7. Theoretische onderbouwing

Vakinhoudelijk worden de belangrijkste criteria verzameld die bijdragen aan het behalen van het doel.

8. Plan opstellen en uitvoeren

Je maakt voor beide groepen een plan met tenminste drie interventiemomenten. Je voert dit plan uit op stage voor twee momenten.

Doel

Je leert een inhoudelijk taal- en rekenplan te maken dat aansluit bij de beginsituatie en doorloopt naar een doel in de zone van naaste ontwikkeling.

9. Resultaat en reflectie

Je hebt van beide groepen een betrouwbaar beeld in hoeverre het doel behaald is.

Doel

Je leert resultaten van leerlingen en je eigen plan en aanpak te evalueren.

Onderwijsontwerp Passend Onderwijs

Fasen van de les en stappen:	Zet de cursor in het vak hieronder. gebruik rechtermuisknop, kies cellen splitsen en maak het aantal gewenste kolommen en rijen			Feedback
INLEIDING				
<p>Aandacht richten Maak contact en betrek de leerlingen bij de les op een betekenisvolle manier. Start met een pakkende inleiding. Lesdoel: Geef overzicht van de leerstof en presenteer de doelen van de les. Voorkennis activeren: Vat voorgaande leerstof samen, haal voorkennis op.</p>				
KERN				
<p>Afstemming: Basisdifferentiatie: niveau en tempo Andere mogelijkheden: Verskil in voorkennis, motivatie, zelfstandigheid, manieren van leren, talenten/begaafdheid, behoeften.</p> <p>Organisatie: Klasmanagement - Preteaching - Zelfstandig werken - Samenwerkend of coöperatief leren - Instructietafel - Hulpmiddelen en materialen - Peer tutoring - Extra opdrachten – verrijking - Inzet ICT</p> <p>Verdieping: Welke instructieprincipes pas je toe? Automatiseren, isoleren, veralgemeniseren, integreren, reflecteren, compenser, verrijken.</p>	Extra ondersteuning	Basisgroep	Verdieping/verrijking	
AFSLUITING				
<p>Evaluatie en reflectie Bespreek samen met de leerlingen de leerinhouden: <i>Is het lesdoel bereikt? Wat hebben we geleerd? Wat gaan we de volgende keer leren?</i> Bespreek samen met de leerlingen het proces: <i>hoe verliep het zelfstandig werken, samenwerken, etc.</i></p>				

Werkplekieren C1 oudere kind

Overzicht stageopdrachten semester 5 oudere kind	
Kwartiel 1	Kwartiel 2
7 keer 2 dagen en 1 stageweek (1.6): +/- 17 stagedagen	7 keer 2 dagen en 1 stageweek (2.7): +/- 15 stagedagen
<p>Leereenheid KP en PPO Inclusiever onderwijs - oudere kind <i>Illustratie 1.1: Passend onderwijs:</i> Je ontwerpt drie onderwijsactiviteiten m.b.v. het passend onderwijsontwerp. Je voert deze lessen uit in de praktijk, evalueert de lessen en reflecteert op de uitvoering. <i>Illustratie 1.3 Doelbewust oefenen:</i> Je oefent bij de passend onderwijs lessen doelbewust de leerkrachtvaardigheid differentiëren bij het lesgeven (d.m.v. film). <i>Illustratie 2.2: Onderwijsbehoeften:</i> Onderwijsbehoeften sociaal-emotionele ontwikkeling in kaart brengen van twee leerlingen.</p>	<p>Leereenheid KP en PPO Inclusiever onderwijs - oudere kind <i>Illustratie 1.2: Passend onderwijs:</i> Je ontwerpt drie onderwijsactiviteiten m.b.v. het passend onderwijsontwerp waarbij je op verschillende manieren rekening houdt met verschillen tussen leerlingen. Je voert deze lessen uit in de praktijk, evalueert de lessen en reflecteert op de uitvoering. <i>Illustratie 1.3 Doelbewust oefenen:</i> Je oefent bij de passend onderwijs lessen doelbewust de leerkrachtvaardigheid differentiëren bij het lesgeven (d.m.v. film).</p>
<p>Leereenheid 5.3 - Inclusiever onderwijs taal en rekenen Verzamelen leerlinggegevens (kwantitatief) taal en rekenen voor de hele klas voor taal en rekenen. Aanvullen met kwalitatieve gegevens voor 12 leerlingen en onderwijsbehoeften in kaart brengen (groepsoverzicht)</p>	<p>Leereenheid 5.3 - Inclusiever onderwijs taal en rekenen Taal: uitvoeren van twee activiteiten met twee/drie leerlingen op het gebied van technisch lezen, leesmotivatie of tekstbegrip (eventueel gekoppeld aan schrijven). Rekenen: uitvoeren van twee activiteiten (extra ondersteuning of extra verdieping voor een groepje leerlingen (+/- 4))</p>
<p>Leereenheid 5.5 Interprofessioneel samenwerken aan kansengelijkheid Studenten onderzoeken de context van de populatie in hun stagegroep Studenten interviewen een directielid en een leraar over het beleid op ouderbetrokkenheid op hun stageschool. Studenten interviewen leraar groep 8 of IB-er en een VO docent om adviseringsprocedure in beeld te brengen.</p>	<p>Leereenheid 5.5 Interprofessioneel samenwerken aan kansengelijkheid Studenten voeren een <i>interprofessioneel gesprek</i> met een professional in de school óf voeren een <i>intercultureel gesprek</i> en nemen dit op video op (vraag om toestemming).</p>
<p>Leereenheid 5.6: Visie op ontwikkeling en leren van het oudere kind Studenten brengen de beginsituatie (toegespitst op de OJW en KC vakken) in beeld.</p>	<p>Leereenheid 5.6: Visie op ontwikkeling en leren van het oudere kind Studenten voeren de 4 -7 acties uit en maken beelden van de acties (bijv. foto's van de buitenles, een video van de viering, een geluidsfragment van een lied dat gezongen is...) en bijbehorende effecten op de leerlingen.</p>

Bespreekpunten

- Hoe waarderen jullie deze opdracht?
- Is de opdracht passend in elke praktijk?
- Wat vraagt het van de betrokkenen als er aanpassingen nodig zijn?
- Hoe kunnen we zorgen voor een goede afstemming tussen praktijk en opleiding?

**Veel plezier en
succes gewenst!**